

2025 m. VEIKLOS ATASKAITA

Turinys

VADOVĖS ŽODIS	2
1. 2025 M. VEIKLOS ĮVERTINIMAS IR REZULTATAI – PAŽANGA IR POKYČIAI.....	5
1.1. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms	6
1.1.1. Sveikatos priežiūros įstaigų parengties stiprinimas, diegiant ESVIS sprendimus ir skaitmenizuojant parengties duomenis.....	6
1.1.2. Sveikatos priežiūros įstaigų ekstremaliųjų situacijų valdymo planų vertinimas ir rezultatai.....	7
1.1.3. Saugios sveikatos priežiūros įstaigos indekso įdiegimas ir taikymas	10
1.1.4. SPĮ pasirengimo teisinio reguliavimo įgyvendinimo praktikoje stiprinimas.....	11
1.1.5. Mokymų ir kompetencijų ugdymo modelio įgyvendinimas sveikatos sektoriuje	12
1.1.6. Sveikatos sektoriaus kompetencijų ugdymas – nauja ESSC veiklos kryptis	13
1.1.7. Lietuvos medikų stažuotčių Ukrainoje organizavimas siekiant stiprinti sveikatos sistemos pasirengimą.....	14
1.2. Valstybės medicinos išteklių rezervo kaupimas ir administravimas	16
1.2.1. Medicinos išteklių sukaupimas ir atnaujinimas.....	16
1.2.2. Traumų gydymo rinkinio sukūrimas ir įtraukimas į valstybės rezervą.....	17
1.2.3. Tarptautinės skubiosios medicinos pagalbos komandos (EMT) sertifikavimas ir aprūpinimas	17
1.3. Valstybės medicinos išteklių atsargų sandėliavimas ir farmacinės veiklos užtikrinimas	18
1.3.1. Sandėlių infrastruktūros stiprinimas ir atsargų relokacija.....	18
1.3.2. Valstybės medicinos išteklių atsargų apskaitos sistemos atnaujinimas	19
1.3.3. Postpandeminio laikotarpio (COVID-19) atsargų valdymas	19
1.4. Sveikatos sistemos pasirengimo stiprinimas rengiant pratybas, vykdant grėsmių analizę ir skatinant tarptautinį bendradarbiavimą.....	21
1.4.1. Dalyvavimas nacionalinėse ir tarptautinėse pratybose.....	21
1.4.2. Medicininės evakuacijos („MedEvac“) misijų koordinavimas.....	22
1.4.3. Sveikatos sektoriaus pasirengimo vertinimas ir CBRN grėsmių analizė.....	22
2. EUROPOS SĄJUNGOS PROJEKTAI	23
2.1. „RescEU“ medicinos atsargų rezervo kaupimas ir palaikymas Lietuvoje	24
2.2. Kiti Europos Sąjungos projektai.....	26
3. ESSC VIDAUS VEIKLOS TOBULINIMAS	27
3.1. Žmogiškieji ištekliai	28
3.1.1. Darbuotojų mokymai ir kompetencijų ugdymas	29
3.2. Darbuotojų sauga ir sveikata	30
3.3. Viešieji pirkimai.....	30
3.4. Teisinė veikla, korupcijos prevencija ir rizikų valdymas.....	31
3.5. IT infrastruktūra ir kibernetinis saugumas	31
4. ATEITIES TIKSLAI (2026–2028 M.)	32
4.1. Strateginiai rodikliai	33
4.2. Pagrindiniai finansiniai rodikliai.....	35
4.3. Prioritetiniai ESSC darbai 2026–2028 m.	36

Audronė Sviklaitė
Ekstremalių sveikatai situacijų centro direktorė

VADOVĖS ŽODIS

Pastarieji metai iš esmės pakeitė saugumo aplinką Europoje. Jau penktus metus trunkantis Rusijos karas Ukrainoje, augantis geopolitinis nestabilumas ir kompleksinės grėsmės tapo nauja realybe, kuri tiesiogiai veikia ir sveikatos sistemas. Valstybės atsparumas šiandien priklauso ne tik nuo gynybos pajėgumų. Ne mažiau svarbu ir tai, ar krizės metu gali veikti kritinės sistemos – tarp jų ir sveikatos sektorius.

Šiame kontekste keičiasi ir Ekstremalių sveikatai situacijų centro (toliau – Centras, ESSC) vaidmuo. Pastaruosius kelerius metus Centras išgyvena reikšmingą transformaciją – kartu su besikeičiančia saugumo ir rizikų aplinka kinta mūsų veiklos prioritetai, atsakomybės ir darbo pobūdis.

Informacinės sistemos skaitmenizacija ir pasirengimas pokyčiams

2025 m. Centrai buvo svarbūs trimis kryptimis: iš esmės išplėstas sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimo vertinimas, stiprinamas praktinis sveikatos sistemos pasirengimo pagrindas ir pradėta ruošti naujam etapui – sveikatos priežiūros specialistų rengimui veikti karo ir masinių nelaimių sąlygomis.

Vienas svarbiausių pokyčių – gerokai išplėstas sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimo ver-

tinimas. Nuo 2025 m. jis apima ne tik Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigas, bet ir privatų sektorių – iš viso apie 4 000 sveikatos priežiūros įstaigų visoje šalyje. Toks masto pokytis verčia keisti ir patį darbo modelį: siekiame nuo dokumentų tikrinimo pereiti prie aktyvesnio metodinio darbo su įstaigomis – konsultavimo, rekomendacijų ir realaus pasirengimo stiprinimo. Šiam pokyčiui svarbi ir skaitmenizacija – baigiamas diegti Ekstremaliųjų situacijų valdymo informacinės sistemos Parengties ir prevencijos modulis (ESVIS PPM), kuris nuo 2026 m. leis ekstremaliųjų situacijų valdymo planus rengti ir vertinti skaitmeniniu būdu.

Materialinių išteklių rezervas ir plėtra

Kartu stiprinamas ir praktinis sveikatos sistemos pasirengimo pagrindas. Valstybės medicinos materialinių išteklių rezervas modernizuojamas ir plečiamas, o dalis atsargų perkelta į saugesnes saugojimo vietas. Sustiprinta ir Lietuvos skubiosios medicinos pagalbos komanda (EMT), ji aprūpinta reikiama įranga ir sertifikuota pagal tarptautinius standartus. Pradedamas ir naujas etapas – traumų klasterių ligoninės bus aprūpinamos specializuotais traumų gydymo rinkiniais, skirtais veikti masinių sužeidimų ar karo sąlygomis.

Medikų pasirengimo stiprinimas

Žengiamas naujas žingsnis stiprinant medikų pasirengimą. 2026–2027 m. planuojama apmokyti daugiau kaip 1 100 Lietuvos sveikatos priežiūros specialistų – gydytojų, slaugytojų ir kitų medikų. Programos dalimi taps ir praktinės stažuotės Ukrainoje, leidžiančios perimti patirtį iš sveikatos sistemos, jau penktus metus veikiančios karo sąlygomis. Pirmosios Lietuvos medikų stažuotės Ukrainoje Centro iniciatyva pradėtos organizuoti 2025 m. pabaigoje.

Šie pokyčiai keičia ir paties Centro vaidmenį. ESSC tampa vieta, kur telkiamos žinios, patirtis ir praktiniai sprendimai, padedantys visai sveikatos sistemai pasirengti sudėtingoms situacijoms.

Visa tai yra Centro komandos darbo rezultatas. Nuoširdžiai dėkoju kolegoms už profesionalumą, atsidavimą ir kasdienį darbą stiprinant Lietuvos sveikatos sistemos ir visos valstybės pasirengimą.

MISIJA

Saugoti visuomenės sveikatą, užtikrinant sveikatos apsaugos sistemos parengtį ekstremalioms situacijoms.

VIZIJA

ESSC – inovacijų ir kompetencijų centras, vienijantis motyvuotus profesionalus, plėtojančius modernius ekstremalių sveikatai situacijų valdymo metodus.

VERTYBĖS

ATSAKOMYBĖ

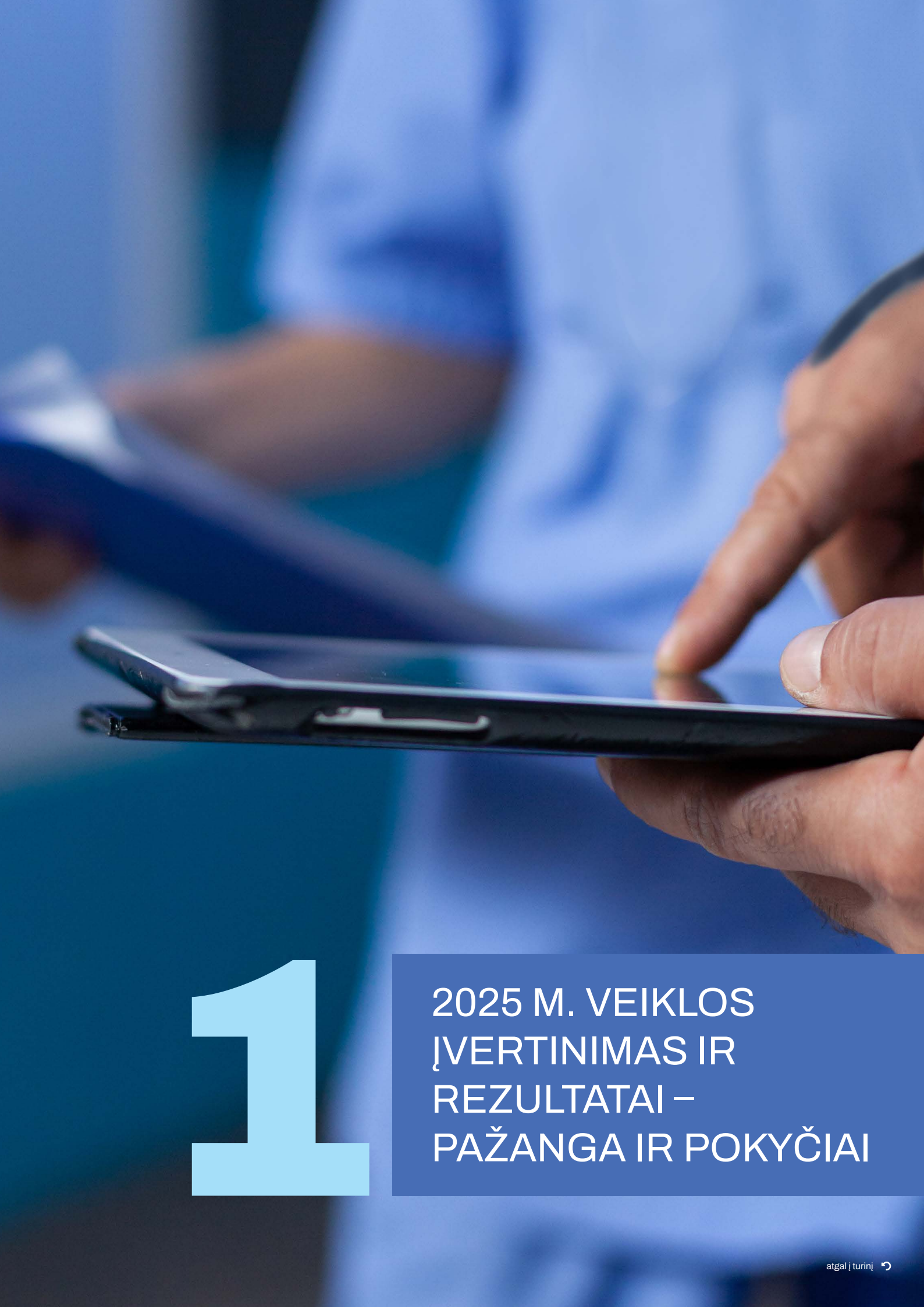
Mums rodomą pasitikėjimą siekiame pateisinti atsakingu darbu.

PAŽANGA

Veikdami KARTU siekiame pozityvaus pokyčio ir esame pasiryžę dirbti geriau nei vakar.

PAGARBA

Esame vertingi savo unikalumu, todėl, nepaisydami skirtumų, gerbiame kolegas, save ir aplinką.

1

2025 M. VEIKLOS
ĮVERTINIMAS IR
REZULTATAI –
PAŽANGA IR POKYČIAI

1.1. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms

RAIMONDA KAZLAUSKIENĖ

ESSC Parengties planavimo ir prevencijos skyriaus vedėja:

„2025 m. daugiausia dėmesio skyrėme tam, kad sveikatos sistemos pasirengimas būtų ne tik vertinamas, bet ir aiškiai matomas bei valdomas remiantis duomenimis. Vienas svarbiausių žingsnių šia kryptimi – pradėtas diegti ESVIS Parengties ir prevencijos modulis, leidžiantis realiuoju laiku stebėti įstaigų pasirengimą. Nuosekliai vertinome sveikatos priežiūros įstaigų planus, įdiegėme Saugios SPĮ indeksą, stiprinome naujo teisinio reguliavimo taikymą praktikoje. Visa tai didina visos sveikatos sistemos atsparumą ekstremaliosioms situacijoms.“

1.1.1. SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ PARENGTIES STIPRINIMAS, DIEGIANT ESVIS SPRENDIMUS IR SKAITMENIZUOJANT PARENGTIES DUOMENIS

ESVIS Parengties ir prevencijos modulio plėtra

2025 m. ESSC plėtojo ESVIS Parengties ir prevencijos modulį (PPM), skirtą sveikatos priežiūros įstaigų (SPĮ) pasirengimo įvykiams, ekstremaliesiems įvykiams, krizėms ir ekstremaliosioms situacijoms procesų skaitmenizavimui ir stebėsenai. Modulis vystomas kaip nacionalinė platforma, užtikrinanti centralizuotą SPĮ ekstremaliųjų situacijų valdymo planų (ESVP) vertinimą bei parengties duomenų – išteklių, darbuotojų ir kitų rodiklių – kaupimą, atnaujinimą ir analizę realiuoju laiku.

2025 m. vasario 2 d. pasirašyta ESVIS PPM sukūrimo, įdiegimo, palaikymo ir priežiūros paslaugų sutartis. Bendradarbiaujant su paslaugų teikėju, pradėtas modulio diegimas ir funkcionalumo plėtra.

Pagrindiniai sukurti ir diejami sprendimai

ESVP rengimas:

- standartizuotas ESVP šablonas, pritaikytas SPĮ pagal jų teikiamų paslaugų pobūdį;
- ESVP rengimo, derinimo ir tvirtinimo funkcionalumas su dokumentų tvirtinimu sisteminiu SPĮ vadovo parašu;
- galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės atlikimas sistemoje;
- automatiniai SPĮ informavimo sprendimai (el. paštu ir SMS), susiję su planų rengimu, atnaujinimu ir parengties stebėseną.

Išteklių ir organizacinių struktūrų valdymas:

- standartizuota ESVIS išteklių klasifikatoriaus struktūra, užtikrinanti vienodą terminiją ir duomenų palyginamumą;
- galimybė atnaujinti išteklių parametrus ir inicijuoti naujų išteklių įtraukimą į sistemą;
- dinaminė SPĮ turimų išteklių pildymo forma, leidžianti realiuoju laiku pateikti faktinius duomenis.

Parengties stebėsenos ir vertinimas:

- ESSC metinių parengties stebėsenos planų sudarymas;
- SPĮ ESVP vertinimas ir parengties duomenų stebėsenos;
- vertinimo rezultatų generavimas ir SPĮ rezultatų palyginimas;
- tikslinių rekomendacijų teikimas SPĮ ir pasirengimo pažangos stebėsenos;
- skaitmenizuotos apklausos ir automatizuotas SPĮ informavimas apie stebėsenos procesus.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo funkcionalumas:

- įvykių registro sukūrimas;
- ekstremaliosios situacijos valdymo funkcionalumas.

Diegiamas „Įvykių registro“ funkcionalumas leis vienoje sistemoje registruoti ir vertinti įvykius, galinčius kelti grėsmę Lietuvos sveikatos sistemai, operatyviai informuoti atsakingas institucijas (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją (SAM) ir Nacionalinį krizių valdymo centrą) bei realiuoju laiku analizuoti situacijas, naudojant istorinius duomenis.

1.1.2. SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDymo PLANŲ VERTINIMAS IR REZULTATAI

2025 m. ESSC planavo įvertinti 54 asmens sveikatos priežiūros įstaigų ESVP. Visi planuoti vertinimai buvo atlikti. 1 lentelėje pateikiami SPĮ parengties planinių vertinimų rezultatai pagal įstaigų tipus.

Patikrintų įstaigų skaičius		Patikrintų įstaigų planų įvertinimo balų vidurkis (proc.)	Patikrintų įstaigų planų įvertinimo balų intervalai (įstaigų sk.)		
			100–81 proc.	80–61 proc.	<60 proc.
Bendras	54	70,39	9	40	5
Ligoninės	21	72,95	3	17	1
Pirminės ambulatorinės sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios SPĮ	24	69,30	4	18	2
Poliklinikos	7	65,57	1	4	2
Ambulatorijos	1	81,82	1	0	0
Reabilitacijos centrai, sanatorijos	1	64,85	0	1	0

1 lentelė. SPĮ parengties įvykiams, ekstremaliesiems įvykiams, krizėms ar ekstremaliosioms situacijoms stebėsenos planiniai vertinimai (N = 54)

SPĮ ESVP
planinio vertinimo
balų vidurkis –
70,39 proc.

Žemesnį nei 60 proc.
įvertinimą gavo
5 SPĮ
(1 ligoninė, 2 pirminės sveikatos
priežiūros įstaigos ir 2 poliklinikos).

Bendri įvairių tipų SPĮ
įvertinimai svyravo
**nuo 64,85 iki
81,82 proc.**

LIGONINĖS: aukščiausią bendrą pasirengimo lygį pasiekė ligoninės – 72,95 proc. Iš 21 vertintos ligoninės 3 įstaigoms skirtas aukščiausias įvertinimas (81–100 proc.), 17 – nustatytas vidutinis pasirengimo lygis (61–80 proc.), o 1 ligoninė gavo žemą įvertinimą (<60 proc.), rodantį reikšmingus neatitikimus ir poreikį stiprinti pasirengimą.

PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOS: dauguma pirminės sveikatos priežiūros įstaigų (18 iš 24) pasiekė vidutinį pasirengimo lygį (61–80 proc.), rodantį, kad jų gebėjimas užtikrinti veiklos tęstinumą ekstremaliųjų situacijų metu yra dalinis ir reikalauja tolesnio stiprinimo.

POLIKLINIKOS: vidutinis pasirengimo lygis nustatytas 4 iš 7 vertintų poliklinikų, o tai rodo, kad daliai šių įstaigų vis dar trūksta nuoseklaus pasirengimo planavimo ir įgyvendinimo.

REABILITACIJOS ĮSTAIGOS IR AMBULATORIJOS: vertinta viena reabilitacijos paslaugas teikianti įstaiga (64,85 proc.) ir viena ambulatorija (81,82 proc.).

SPĮ ESVP vertinimų palyginimas 2023–2025 m.

Metai	Patikrintų įstaigų skaičius	Patikrintų įstaigų planų įvertinimo balų vidurkis (proc.)	Patikrintų įstaigų planų įvertinimo balų intervalai (įstaigų sk.)		
			100–81 proc.	80–61 proc.	<60 proc.
2023	44	81	23	15	6
2024	48	73,1	20	13	15
2025	54	70,39	9	40	5

2023–2025 m. SPĮ ESVP vertinimų analizė (2 lentelė) rodo, kad didėjant patikrintų įstaigų skaičiui bendras įvertinimo balo vidurkis mažėjo –

nuo 81 proc. 2023 m. iki 70,39 proc. 2025 m.

Taip pat sumažėjo aukščiausią įvertinimą (81–100 proc.) gavusių SPĮ skaičius, o vidutinio pasirengimo lygio (61–80 proc.) SPĮ skaičius padidėjo.

Žemesniems ESVP vertinimo rezultatams galėjo turėti įtakos:

- ☐ Didesnė vertintų pirminės sveikatos priežiūros įstaigų dalis (59 proc. visų 2025 m. vertintų SPĮ), kurių planai dažniau neatnaujinami ir jiems skiriama mažiau dėmesio.
- ☐ Nepakankamas savivaldybių ir kitų institucijų įsitraukimas į SPĮ parengties procesus.
- ☐ Nepakankamas SPĮ vadovų dėmesys pasirengimui ekstremaliosioms situacijoms ir ESVP tobulinti.
- ☐ Darbuotojų kaita ir riboti žmogiškieji ištekliai, dėl to rengti planus dažnai pavedama nepakankamai patirties turintiems darbuotojams.
- ☐ Nepakankama informacijos sklaida apie teisinio reglamentavimo pokyčius SPĮ viduje.

Dažniausiai nustatomi SPĮ pasirengimo ir ESVP turinio trūkumai:

- ☐ Neatnaujintas ir su steigėju nesuderintas ESVP.
- ☐ Nepakankamai išsami rizikos analizė (neįvertintos visos vidinės ir išorinės grėsmės).
- ☐ Neapibrėžtos darbuotojų atsakomybės ekstremaliosios situacijos metu (ESVP aktyvavimas, informacijos perdavimas SPĮ viduje ir išorei).
- ☐ Nepilnos darbuotojų sušaukimo schemas (trūksta pareigybių, kontaktų ar susirinkimo laiko).
- ☐ Nepatvirtinti ar neapibrėžti vaistinių preparatų sąrašai ir sudarytos darbo grupės.
- ☐ Nepakankamai planuojami darbuotojų mokymai ir pratybos.
- ☐ Neapibrėžti papildomi apsirūpinimo medicinos priemonėmis ir vaistiniais preparatais šaltiniai.
- ☐ Neaprašytos kolektyvinės apsaugos priemonės.
- ☐ Neapibrėžti alternatyvūs vandens ir maisto tiekimo šaltiniai.
- ☐ Nepateikta informacijos apie SPĮ turimus išteklius ir priešnuodžių atsargas.
- ☐ Neaprašyta pacientų evakuacijos iš SPĮ tvarka.

IŠVADOS

 2025 m. SPĮ patikrinta daugiau nei 2023 ir 2024 m., tačiau bendras ESVP įvertinimo vidurkis sumažėjo.

 Aukščiausią bendrą įvertinimą pasiekė ligoninės, o žemiausią – poliklinikos.

 Lyginant 2023–2025 m. rezultatus, matyti, kad sumažėjo aukščiausią ir žemiausią įvertinimą gavusių SPĮ skaičius, o vidutinio pasirengimo SPĮ dalis padidėjo.

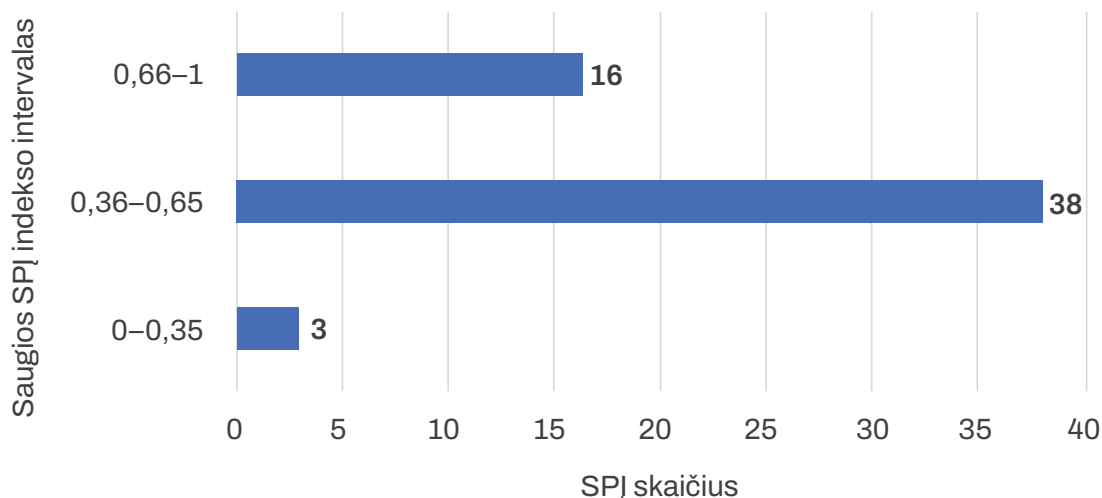
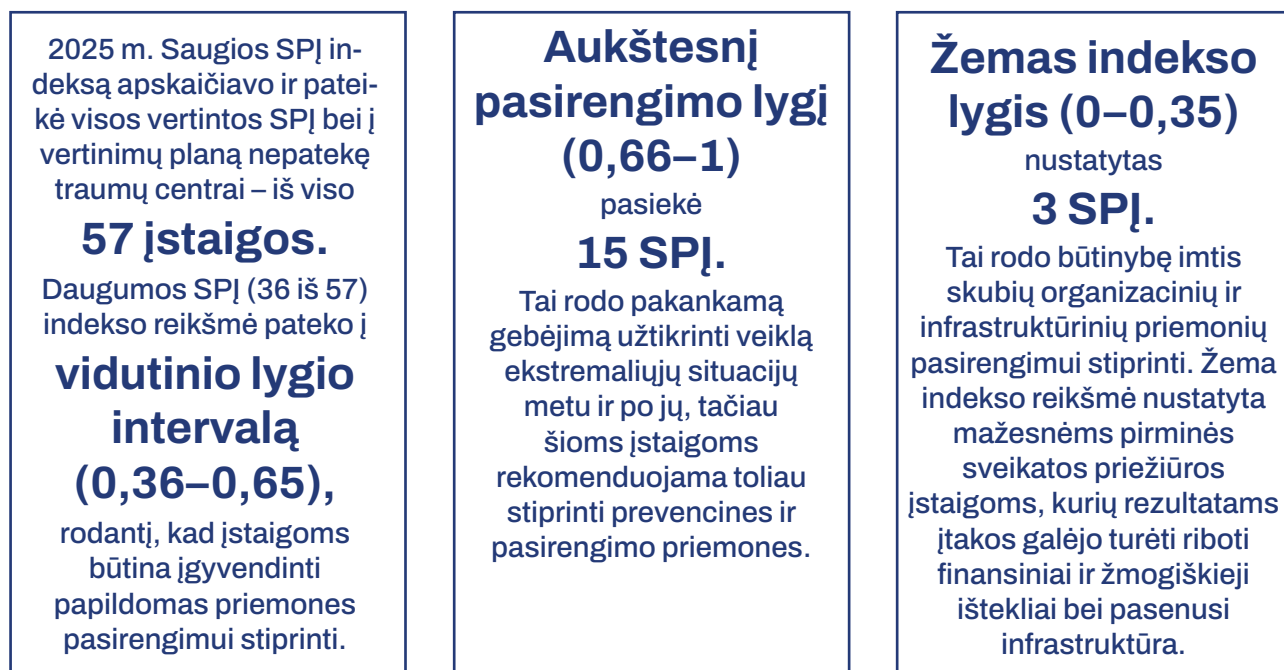
 Dauguma 2025 m. vertintų SPĮ buvo pirminės sveikatos priežiūros įstaigos, kurių ESVP rezultatai dažniausiai yra žemesni.

 Pagrindiniai nustatyti iššūkiai: nepakankamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas, riboti žmogiškieji ištekliai, darbuotojų kaita ir nepakankama informacijos sklaida apie teisinio reglamentavimo pokyčius.

2025 m. stebėsenos rezultatai rodo, kad SPĮ pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms reikalauja didesnio dėmesio visų tipų įstaigose, siekiant didinti aukščiausią pasirengimo lygį pasiekusių SPĮ skaičių ir užtikrinti veiklos tęstinumą krizinių situacijų metu.

1.1.3. SAUGIOS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOS INDEKSO ĮDIEGIMAS IR TAIKYMAS

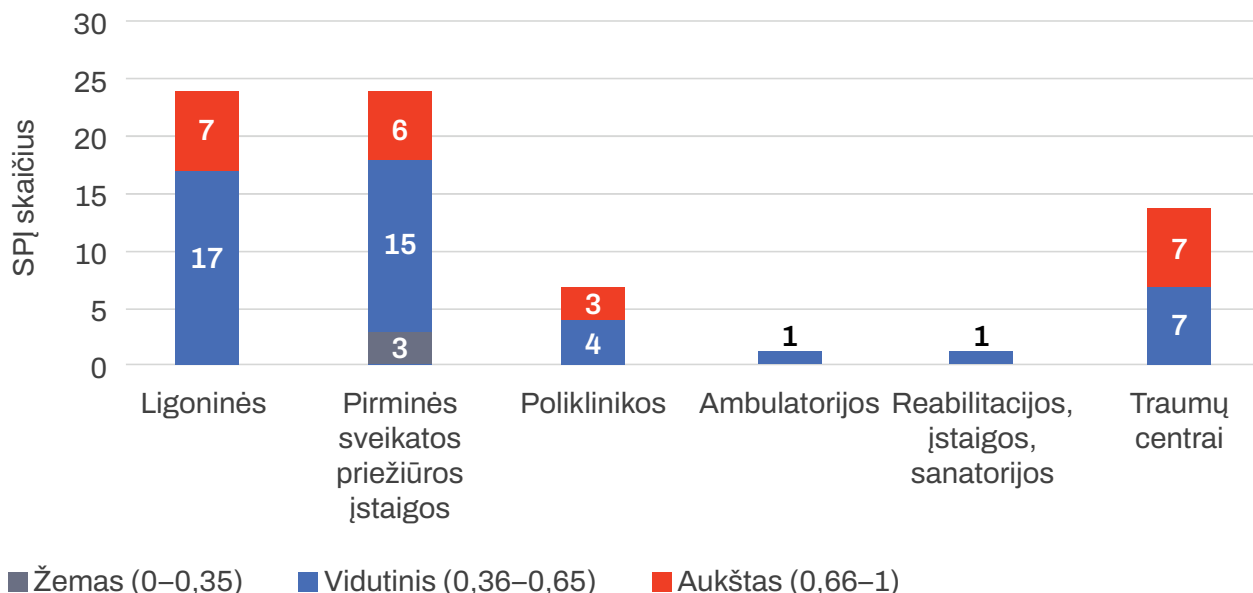
Saugios sveikatos priežiūros įstaigos indeksas (toliau – Saugios SPĮ indeksas) – kompleksinis Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) metodika paremtas rodiklis, skirtas įvertinti, kaip SPĮ pasirengusios ekstremaliosioms situacijoms ir geba užtikrinti personalo saugumą, paslaugų tęstinumą bei veiklos stabilumą jų metu. Lietuvoje pareiga apskaičiuoti ir teikti Saugios SPĮ indeksą nustatyta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2024 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. V-1170, kuriuo indeksas įtvirtintas kaip viena iš SPĮ parengties vertinimo priemonių ir sudėtinė ESVP dalis.

1 pav. Saugios SPĮ indekso rezultatų pasiskirstymas pagal pasirengimo lygius (N = 57)

Rezultatai rodo, kad dauguma SPĮ patenka į vidutinio pasirengimo lygio intervalą, o aukštą pasirengimo lygį pasiekė mažesnė dalis įstaigų.

Saugios SPĮ indekso rezultatų pasiskirstymas pagal SPĮ tipus pateikiamas 2 pav.

2 pav. Saugios SPĮ indekso rezultatų pasiskirstymas pagal SPĮ tipus (N = 57)

Pagal SPĮ tipus matyti, kad **ligoninės ir traumų centrai pasižymi aukštesniu pasirengimo lygiu**, jų indekso reikšmės dažniausiai patenka į aukšto ir vidutinio lygio intervalus.

Žemas indekso lygis nustatytas tik trijose mažesnėse pirminės sveikatos priežiūros įstaigose.

Pažymėtina, kad Saugios SPĮ indekso metodika vertina bendrą SPĮ atsparumą ekstremaliosioms situacijoms bei nelaimėms ir daugiausia orientuojamasi į gamtinių ir technologinių grėsmių kontekstą. Metodika nėra specialiai pritaikyta vertinti pasirengimą karinėms grėsmėms ir neapima specifinių ginkluotų konfliktų infrastruktūros ar veiklos aspektų.

1.1.4. SPĮ PASIRENGIMO TEISINIO REGULIAVIMO ĮGYVENDINIMO PRAKTIKOJE STIPRINIMAS

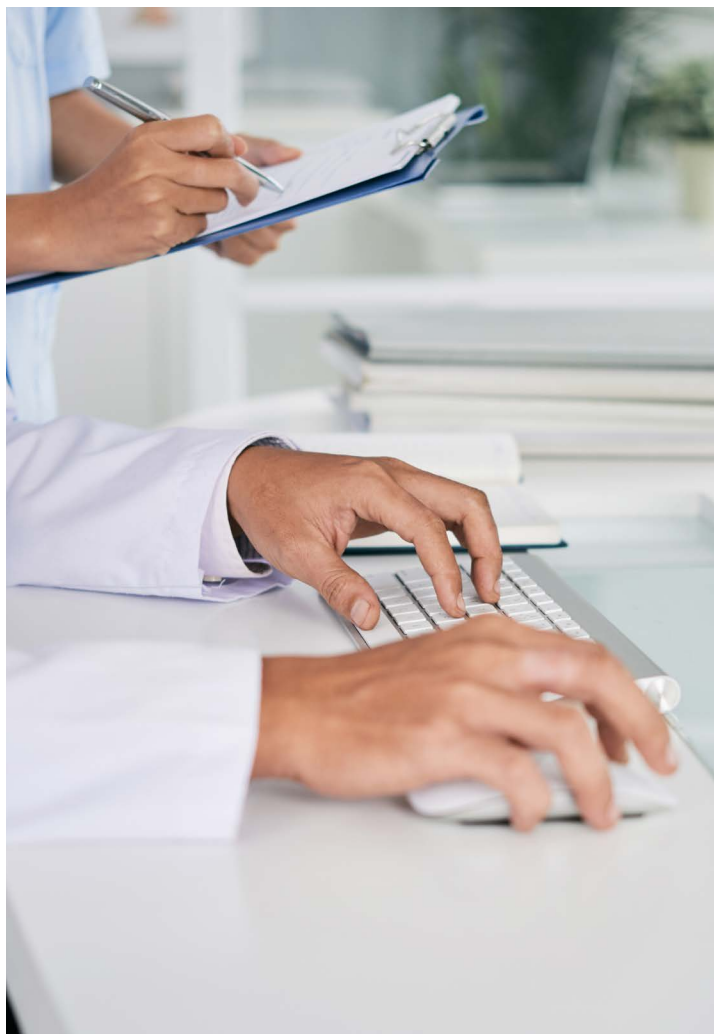
2025 m. ESSC pagrindinis dėmesys buvo skiriamas **2024 m. patvirtinto sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimo teisinio reguliavimo praktiniam įgyvendinimui**. Sveikatos apsaugos ministro 2024 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. V-1170 patvirtintas reguliavimas iš esmės atnaujiną SPĮ pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms sistemą ir pirmą kartą aiškiai į ją įtraukė privatų sveikatos priežiūros sektorių.

Siekdamas užtikrinti nuoseklų naujų reikalavimų taikymą, ESSC 2025 m. teikė metodinę ir konsultacinę pagalbą SPĮ, organizavo informacinius susitikimus ir mokymus įvairių tipų įstaigoms, ypatingą dėmesį skirdamas privačioms SPĮ ir įstaigoms, kurioms nauji pasirengimo reikalavimai taikomi pirmą kartą.

2025 m. taip pat inicijuoti teisinio reglamentavimo patikslinimai, siekiant pritaikyti galiojančias nuostatas prie kuriamos **Ekstremaliųjų situacijų valdymo informacinės sistemos Parengties ir prevencijos modulis (ESVIS PPM)**. Numatoma skaitmenizuoti SPĮ parengties stebėseną, sudaryti galimybes dokumentus teikti ir vertinti ESVIS sistemoje, automatizuoti SPĮ atranką vertinimams ir realiuoju laiku stebėti SPĮ išteklius bei pasirengimo lygį.

Teisiniu reguliavimu taip pat nustatyti asmens apsaugos priemonių ir kitų būtinų išteklių planavimo bei sukaupimo reikalavimai asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms, siejant juos su nacionaline sveikatos sistemos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analize.

Šie pokyčiai sudarys prielaidas **gerinti duomenų kokybę, mažinti administracinę naštą SPĮ ir stiprinti ESSC koordinavimo funkcijas**, kartu didinant Lietuvos sveikatos sistemos pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms.

1.1.5. MOKYMŲ IR KOMPETENCIJŲ UGDYMO MODELIO ĮGYVENDINIMAS SVEIKATOS SEKTORIUJE

2025 m. ESSC, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymą Nr. V-906 dėl mokymų ir kompetencijų ugdymo modelio sveikatos sektoriuje, atliko pagrindinius metodinius ir organizacinius darbus, reikalingus sistemingam sveikatos sektoriaus darbuotojų pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms stiprinimui.

ESSC parengė sveikatos priežiūros įstaigų, savivaldybių ir valstybės institucijų **atsakomybių matricą**, apibrėžiančią jų funkcijas ekstremaliųjų situacijų, mobilizacijos ir karo atveju. Dokumentas parengtas atlikus galiojančių teisės aktų analizę ir pateiktas SAM tvirtinti. Matrica sudaro aiškesnio institucijų vaidmenų paskirstymo ir koordinuoto veikimo krizinių situacijų metu pagrindą.

Taip pat parengtos **rekomendacijos dėl sveikatos priežiūros įstaigų vadovų metinių užduočių papildymo**, įtraukiant darbuotojų kompetencijų ugdymo nuostatas. Šios rekomendacijos sudaro prielaidas nuo 2026 m. sistemingai stiprinti darbuotojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir užtikrinti, kad kompetencijų ugdymas būtų integruotas į įstaigų valdymo procesus.

Atlikus nacionalinių teisės aktų ir tarptautinių gairių (PSO, NATO) analizę, parengti **kompetencijų reikalavimai ekstremaliųjų situacijų valdymo grupių nariams ir kitiems specialistams**, dalyvaujantiems ekstremaliųjų situacijų valdymo procese. Šie reikalavimai sudaro pagrindą visame sveikatos sektoriuje vienodai taikyti kvalifikacinius standartus ir planuoti mokymus.

ESSC taip pat parengė **metodines rekomendacijas dėl sveikatos priežiūros įstaigų metinių mokymų ir pratybų planų rengimo**, nustatančias planavimo principus, rekomenduojamą struktūrą ir ataskaitų teikimo tvarką.

Parengtos metodinės priemonės sudaro nuoseklaus sveikatos sektoriaus darbuotojų kompetencijų stiprinimo ir vienesnio pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms planavimo visame sektoriuje pagrindą.

1.1.6. SVEIKATOS SEKTORIAUS KOMPETENCIJŲ UGDYMAS – NAUJA ESSC VEIKLOS KRYPTIS

IVETA PALUDNEVIČIŪTĖ **ESSC direktoriaus pavaduotoja:**

„2025 m. kryptingai stiprinome sveikatos sistemos pasirengimą, ypatingą dėmesį skirdami kompetencijoms ugdyti. Parengėme metodinius pagrindus, apibrėžėme atsakomybes ir nustatėme kompetencijų reikalavimus, leidžiančius bendrai planuoti mokymus visame sveikatos sektoriuje. Šią kryptį sustiprino Sveikatos sektoriaus kompetencijų ugdymo skyriaus įsteigimas ir pradėtos medikų stažuotės Ukrainoje, suteikiančios praktinės patirties veikti ekstremaliųjų situacijų ir karo sąlygomis. Ši praktinė patirtis tampa svarbia sveikatos sistemos pasirengimo stiprinimo dalimi.“

2025 m. lapkričio 26 d. ESSC įsteigtas **Sveikatos sektoriaus kompetencijų ugdymo skyrius**, žymintis naują Centro veiklos kryptį – sistemingą sveikatos sektoriaus darbuotojų pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms stiprinimą.

Skyriaus įsteigimas atliepia augantį poreikį stiprinti sveikatos priežiūros specialistų gebėjimus veikti krizių, ekstremaliųjų situacijų ir karo sąlygomis. Skyrius koordinuos sveikatos sektoriaus kompetencijų ugdymo veiklas, įskaitant mokymų planavimą, metodinės medžiagos rengimą, tarptautinės patirties perėmimą ir gerosios praktikos sklaidą.

Pagrindinės skyriaus veiklos kryptys:

1. Metodinės medžiagos ir rekomendacijų, skirtų sveikatos sektoriaus darbuotojų kompetencijoms ugdyti, rengimas.
2. Sveikatos priežiūros specialistų mokymų ir stažuočių organizavimas, įskaitant gerosios praktikos perėmimą iš krizių ir karo patirties turinčių šalių.
3. Bendradarbiavimas su nacionalinėmis ir tarptautinėmis institucijomis, įgyvendinant projektus, skirtus sveikatos sistemos pasirengimui stiprinti.

Skyriaus veikla sudarys prielaidas nuosekliai stiprinti sveikatos sektoriaus darbuotojų kompetencijas ir gerinti sveikatos sistemos pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms.

1.1.7. LIETUVOS MEDIKŲ STAŽUOČIŲ UKRAINOJE ORGANIZAVIMAS SIEKiant STIPRINTI SVEIKATOS SISTEMOS PASIRENGIMĄ

VAIVA JANKIENĖ

Projekto koordinatore (projektas „Sveikatos priežiūros specialistų paruošimas operatyviai ir koordinuotai teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas įvairių krizių ar ekstremaliųjų situacijų metu“):

„Medikų stažutės Ukrainoje yra esminė investicija į Lietuvos sveikatos sistemos atsparumą ir pasirengimą krizinėms bei karo situacijoms, nes suteikia unikalią praktinę patirtį realiomis sąlygomis, kurios neįmanoma įgyti taikos metu. Grįžę specialistai perduoda įgytas žinias ir sprendimus kolegoms, taip stiprindami visos sistemos gebėjimą greitai, koordinuotai ir efektyviai reaguoti į didelio masto ekstremalias situacijas. Reikšmingiausias rezultatas – praktinių karo medicinos kompetencijų integravimas į kasdienę Lietuvos sveikatos priežiūros praktiką, kuriant realioms grėsmėms pasiruošusią sistemą.“

2025 m. ESSC pradėjo organizuoti Lietuvos sveikatos priežiūros specialistų stažuotes Ukrainos gydymo įstaigose, veikiančiose ginkluoto konflikto sąlygomis. Ši veikla tapo viena iš naujų kompetencijų stiprinimo priemonių, kuriomis siekiama didinti Lietuvos sveikatos sistemos pasirengimą ekstremalioms situacijoms ir galimoms karo grėsmėms.

Stazuotėse dalyvauja gydytojai, slaugytojai, paramedikai ir kiti sveikatos priežiūros specialistai. Jų metu Lietuvos medikai dirba kartu su Ukrainos kolegomis ir susipažįsta su visa sužeistųjų priežiūros grandine – nuo pirminio stabilizavimo ir medicininės evakuacijos iki specializuoto gydymo ir tolesnės rehabilitacijos.

Praktikos metu stebimi ir analizuojami pacientų srautų valdymo, triažo ir prioriteto sprendimai, taikomi tiek kasdienėje veikloje, tiek masinių sužeidimų atvejais. Lietuvos specialistai taip pat susipažįsta su karo sužeidimų gydymo principais, medicinos pagalbos organizavimu ribotų išteklių sąlygomis, medicininės logistikos sprendimais bei infrastruktūros pritaikymu karo sąlygomis.

Stažuočių metu įgyta praktinė patirtis prisideda prie Lietuvos sveikatos sistemos pasirengimo stiprinimo, ypač medicinos pagalbos organizavimo, pacientų srautų valdymo, medicininės evakuacijos ir išteklių koordinavimo srityse.

Projektą numatoma tęsti ir 2026–2027 m., siekiant nuosekliai plėsti sveikatos priežiūros specialistų praktinę patirtį dirbant ekstremaliųjų situacijų ir karo sąlygomis.

1.2. Valstybės medicinos išteklių rezervo kaupimas ir administravimas

MINDAUGAS VALANČIUS

ESSC Medicinos rezervo saugojimo ir farmacinės veiklos skyriaus vedėjas:

„2025 m. pradėtas valstybės rezervo medicinos atsargų relokacijos procesas iš esmės sustiprino atsargų valdymo sistemą – atsargos perdislokuotos į saugesnes, reikalavimus atitinkančias saugojimo vietas, optimizuoti logistiniai srautai, padidintas atsargų prieinamumas ir sutrumpintas jų mobilizavimo laikas ekstremaliųjų situacijų metu. Įgyvendinti sprendimai leido sumažinti fizines, infrastruktūros ir tiekimo grandinės rizikas bei užtikrinti veiklos tęstinumą.“

1.2.1. MEDICINOS IŠTEKLIŲ SUKAUPIMAS IR ATNAUJINIMAS

Atsižvelgiant į didėjančias regionines grėsmes ir siekiant užtikrinti Lietuvos sveikatos sistemos pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, 2025 m. buvo stiprinamas valstybės medicinos materialinių išteklių rezervas.

Per ataskaitinius metus įvykdyti
36 viešieji pirkimai,
 o sukauptų, atnaujintų ir atkurtų medicinos
 rezervo atsargų lygis pasiekė
**83 proc. planuoto
 sukauptimo rodiklio.**

Per šį laikotarpį medicinos rezervo
 nomenklatūra išaugo beveik
20 proc.
 ir šiuo metu apima
**720 skirtingų medicinos
 atsargų pavadinimų.**

Didėjant trumpo galiojimo medicinos atsargų daliai, stiprinamos jų rotacijos ir atnaujinimo procedūros.

1.2.2. TRAUMŲ GYDYMO RINKINIO SUKŪRIMAS IR ĮTRAUKIMAS Į VALSTYBĖS REZERVĄ

2025 m. rugsėjo mėn. valstybės rezervo rinkinių sąrašas papildytas nauju **traumų gydymo rinkiniu**, jo paskirtis – stabilizuoti sužeistąjį lauko sąlygomis ir paruošti jį medicininei evakuacijai į aukštesnio lygio gydymo įstaigą. Rinkinys sukurtas pagal karinės medicinos „**Role 1**“ medicininės pagalbos modelį ir orientuotas į gyvybės gelbėjimą pirmosiomis kritinėmis minutėmis.

Traumų gydymo rinkinio sudėtį parengė Traumų integruotos sveikatos priežiūros valdymo komitetas, įvertinęs galimo karinio konflikto scenarijus, sveikatos priežiūros paslaugų pasiekiamumą ir Lietuvos gydytojų, kurie stažavosi Ukrainoje, praktinę patirtį. Vienas rinkinys numatytas **iki 30 sunkiai sužeistų pacientų gydymui**, o ateityje planuojama juos paskirstyti traumų klasterių centrams ir strategiškai svarbioms ligoninėms visoje šalyje.

1.2.3. TARPTAUTINĖS SKUBIOSIOS MEDICINOS PAGALBOS KOMANDOS (EMT) SERTIFIKAVIMAS IR APRŪPINIMAS

2025 m. buvo reikšmingi Lietuvos ekstremaliųjų situacijų medicinos komandai (EMT). Po beveik dvejus metus trukusio pasirengimo proceso **2025 m. rugsėjo 26 d. Lietuvos EMT komanda buvo oficialiai sertifikuota pagal PSO standartus (EMT1)**. Šis sertifikavimas patvirtino komandos gebėjimą savarankiškai teikti skubiąją medicinos pagalbą ekstremaliųjų situacijų metu tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu.

ESSC užtikrino EMT komandos aprūpinimą medikamentais ir medicinos priemonėmis.

Siekiant išlaikyti nuolatinę operacinę parengtį, vykdoma sisteminga atsargų rotacija, galiojimo terminų kontrolė ir optimizuojami sandėliavimo bei logistikos procesai. Palaikoma EMT komandos komplektų nuolatinė parengtis, leidžianti pradėti išvykimo procedūras per **24 valandas** nuo sprendimo priėmimo.

Per metus įvykdyta
17 viešųjų pirkimų procedūrų,
 įsigyta
25 pavadinimų medikamentų ir 32 pavadinimų
medicinos priemonių,
 atnaujintos
pagrindinės komandos atsargos.

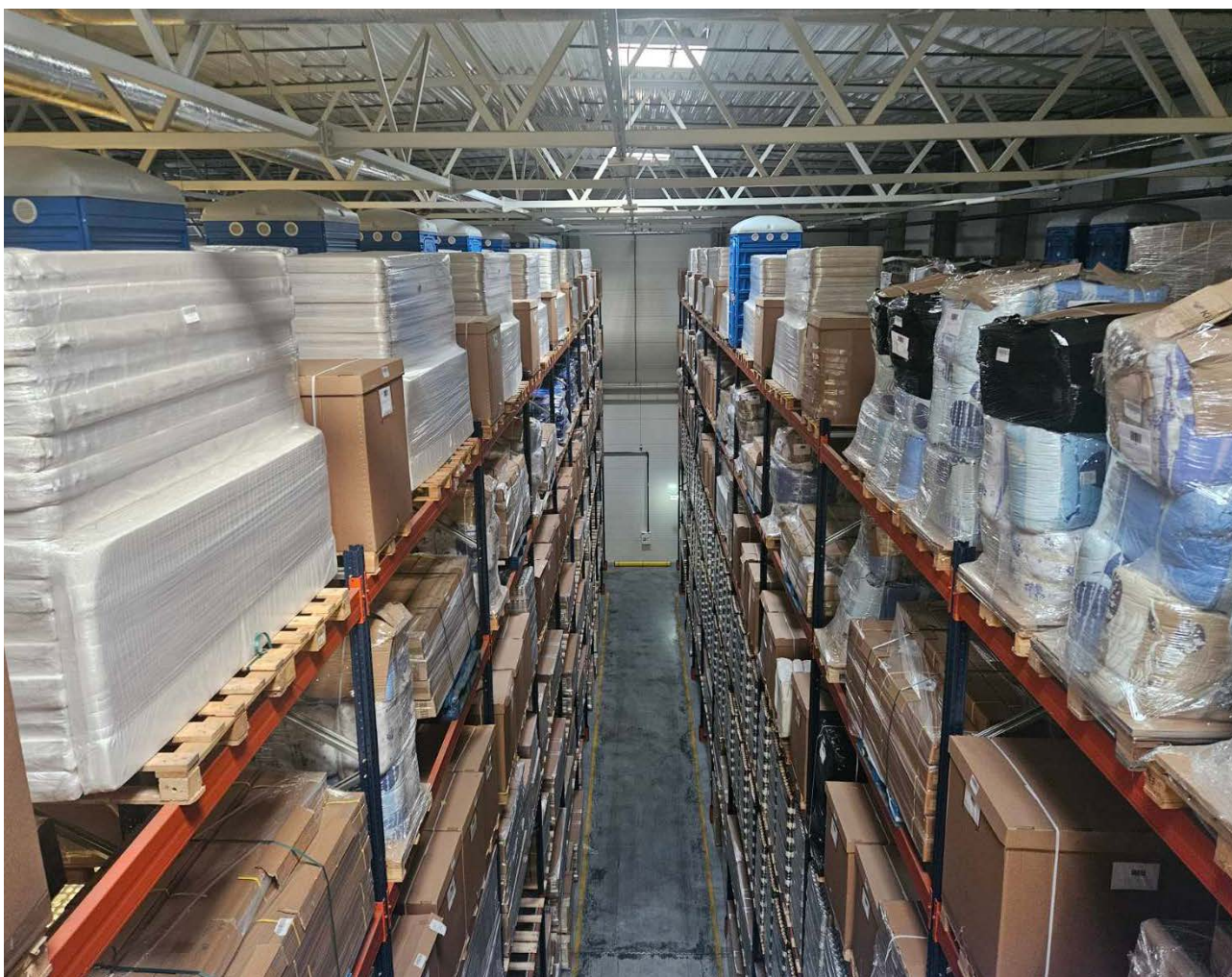
1.3. Valstybės medicinos išteklių atsargų sandėliavimas ir farmacinės veiklos užtikrinimas

1.3.1. SANDĖLIŲ INFRASTRUKTŪROS STIPRINIMAS IR ATSARGŲ RELOKACIJA

Igyvendinant valstybės rezervo medicinos atsargų saugojimo infrastruktūros decentralizavimo (relokacijos) koncepcijos I etapą, buvo siekiama sustiprinti atsargų saugumą ir užtikrinti jų prieinamumą ekstremaliųjų situacijų atvejais.

2024 m. įvykdytas sandėliavimo paslaugų pirkimas ir sudarytos atsargų saugojimo sutartys su atrinktais paslaugų teikėjais. 2025 m. I ketvirtį atlikti parengiamieji logistikos darbai: atsargų inventorizavimas, sutikrinimas, pakavimas ir paruošimas transportuoti, laikantis galiojančių kokybės ir saugos reikalavimų.

Per ataskaitinį laikotarpį valstybės rezervo medicinos atsargos buvo perpakuotos, pakrautos ir pervežtos į naujas saugojimo vietas. Iš viso pervežta 30 vilkikų atsargų, didžiąją dalį logistikos darbų atlikus ESSC darbuotojų pajėgumais.

Igyvendinus relokacijos etapą, dalis valstybės rezervo medicinos atsargų perkelta į saugesnes saugojimo vietas, taip sumažinant saugojimo rizikas ir stiprinant atsargų prieinamumą ekstremaliųjų situacijų metu.

1.3.2. VALSTYBĖS MEDICINOS IŠTEKLIŲ ATSARGŲ APSKAITOS SISTEMOS ATNAUJINIMAS

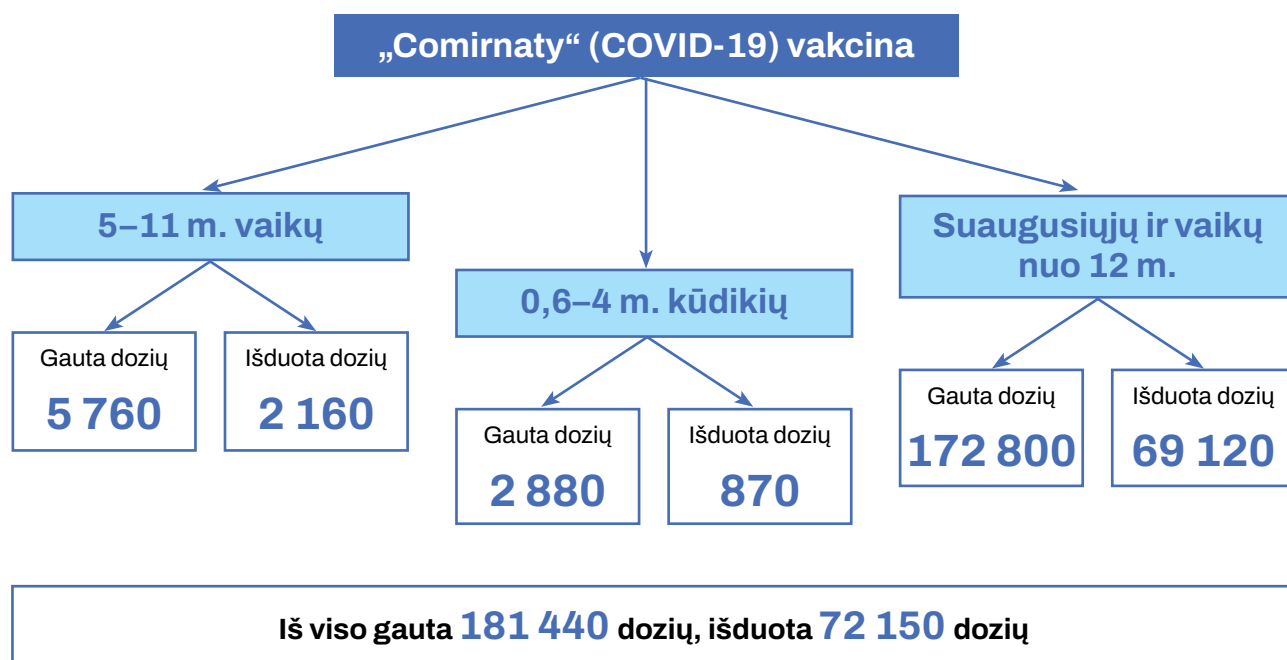
2025 m. buvo tęsiamas valstybės rezervo medicinos atsargų valdymo informacinės sistemos tobulinimas, siekiant užtikrinti tikslesnę atsargų apskaitą, geresnį jų atsekamumą ir efektyvesnį valdymą.

Sistemoje įdiegtos funkcijos, leidžiančios realiuoju laiku stebėti sukauptų atsargų kiekius, kaupti su jų įsigijimu susijusius dokumentus ir operatyviai analizuoti atsargų būklę. Taip pat sudaryta galimybė sistemoje savarankiškai formuoti atsargų rinkinius, automatizuotas pasibaigusio galiojimo atsargų dokumentavimas bei įdiegta likučių analizė pagal pasirinktą datą. Šie patobulinimai pagerino atsargų apskaitos skaidrumą, duomenų atsekamumą ir operatyvų atsargų valdymą.

1.3.3. POSTPANDEMINIO LAIKOTARPIO (COVID-19) ATSARGŲ VALDYMAS

2025 m. ESSC tęsė postpandeminio laikotarpio medicinos atsargų valdymą. Pagal anksčiau sudarytas sutartis į sandėlius buvo pristatomos COVID-19 vakcinos ir vaistiniai preparatai, kurie buvo paskirstomi asmens sveikatos priežiūros įstaigoms pagal jų pateiktus poreikius.

2025 m. COVID-19 vakcinų gavimo ir išdavimo duomenys pateikiami žemiau.

Per ataskaitinius metus taip pat gauta 4 272 vienetai vaistinio preparato „**Veklury**“ (remdesiviro), kurie pagal gydymo įstaigų poreikius buvo išduoti pagrindinėms šalies ligoninėms COVID-19 pacientams gydyti. Be to, asmens sveikatos priežiūros įstaigoms (ASPI) buvo išduota vaistinio preparato „**Paxlovid**“ (nirmatrelviras / ritonaviras).

Vaistinio preparato „**Paxlovid**“ (nirmatrelviras / ritonaviras) išdavimo asmens sveikatos priežiūros įstaigoms duomenys pateikiami žemiau.

1.4. Sveikatos sistemos pasirengimo stiprinimas rengiant pratybas, vykdant grėsmių analizę ir skatinant tarptautinį bendradarbiavimą

DARIJA PLATŪKYTĖ

L. e. p. Ekstremalių situacijų koordinavimo skyriaus vedėja:

„2025 m. Ekstremalių situacijų koordinavimo skyriaus veikla buvo orientuota į operacinį pasirengimą ir praktinį reagavimą į krizes. Užtikrinome sklandų „MedEvac“ misijų koordinavimą, bendradarbiaudami su Ukrainos institucijomis ir sudarydami galimybes sužeistiems Ukrainos kariams laiku gauti gydymą bei reabilitaciją Lietuvoje.

Nuosekliai stiprinome kompetencijas CBRN srityje, plėtojome tarptautinį bendradarbiavimą ir dalijomės gerąja praktika su sveikatos priežiūros įstaigomis. Reikšmingu žingsniu tapo pirmasis metodinis renginys apie pratybų organizavimą, subūręs daugiau nei 400 dalyvių ir padėjęs tvirtą pagrindą tęstiniams sveikatos sektoriaus mokymams.“

1.4.1. DALYVAVIMAS NACIONALINĖSE IR TARPTAUTINĖSE PRATYBOSE

2025 m. ESSC atstovai dalyvavo nacionalinėse ir tarptautinėse pratybose, skirtose sveikatos sistemos pasirengimui ekstremaliosioms situacijoms, krizėms ir galimoms karo grėsmėms įvertinti. Pagrindinės pratybos pateikiamos 3 lentelėje.

Pratybos	Data	Pobūdis	Tikslas
CMX 25	2025-03-13–16	NATO stalo pratybos	Vertinti LNSS pasirengimą didelio masto karinei krizei ir padidėjusiems pacientų srautams
„Taurus 2025“	2025-09-26–28	Nacionalinės funkcinės pratybos	Testuoti ASPĮ veiklą esant masinei nelaimei
„Vyčio skliautas 2025“	2025-10-06–11	Nacionalinės mobilizacinės pratybos	Tikrinti mobilizacinių užduočių vykdymą ir medicinos rezervo panaudojimą
„Operation Vector“	2025-11-11–12	Tarptautinės pratybos (ECDC, Europol)	Reagavimas į tyčinį biologinio ginklo panaudojimą
JADE	2025-11	Tarptautinės kelių sektorių pratybos	Institucijų sąveika reaguojant į cheminę nelaimę
Alytaus S. Kudirkos ligoninės pratybos	2025-11-28	ASPĮ pratybos	Masinio pacientų antplūdžio valdymas

3 lentelė. 2025 m. pratybų duomenys

1.4.2. MEDICININĖS EVAKUACIJOS („MEDEVAC“) MISIJŲ KOORDINAVIMAS

ESSC kartu su SAM ir gydymo įstaigomis koordinuoja sužeistų Ukrainos karių gydymo ir reabilitacijos Lietuvoje procesą. ESSC, bendradarbiaudamas su SAM „MedEvac“ darbo grupe, organizuoja pacientų atvykimą į Lietuvą, gydymo paslaugų suteikimą ir tolesnį jų išvykimą.

2025 m. Lietuvoje gydyti 45 Ukrainos kariai, kuriems suteiktos gydymo ir reabilitacijos paslaugos.

1.4.3. SVEIKATOS SEKTORIAUS PASIRENGIMO VERTINIMAS IR CBRN GRĖSMIŲ ANALIZĖ

2025 m. ESSC dalyvavo nacionaliniame grėsmių Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui vertinimo procese, vykdomame pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą tvarką. Siekiant užtikrinti proceso tęstinumą ir efektyvumą, 2025 m. lapkričio mėn. ESSC direktoriaus įsakymu patvirtinta Centro grėsmių stebėjimo, vertinimo ir perspėjimo apie grėsmes procesų dokumentacija.

Vertinant sveikatos sistemai aktualias grėsmes, buvo taikoma tarptautinė **CBRN (cheminių, biologinių, radiologinių ir branduolinių grėsmių)** klasifikacija. Pagrindiniai 2025 m. situacijos vertinimo rezultatai pateikiami žemiau.

C – cheminės grėsmės

2025 m. nefiksuota įvykių, atitinkančių valstybės lygio ekstremaliosios situacijos kriterijus. Vertinti keli incidentai (gaisras su siera junginių kroviniu Šiaulių r., dujų stoties sprogdimai Vilniaus r.), tačiau jie nesukėlė pasekmių visuomenės sveikatai.

B – biologinės grėsmės

Epidemiologinė situacija išliko stabili. Stebėtas zoonotinio paukščių gripo plitimas Europoje ir vertinta M-raupų plitimo rizika. Lietuvoje nustatytas vienas labai patogeniško paukščių gripo protrūkis Šilutės rajone.

R – radiologinės grėsmės

Radiologinių incidentų nebuvo. Radiologinių įvykių valdymas testuotas pratybų „Vyčio skliautas 2025“ metu Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Kauno klinikose.

N – branduolinės grėsmės

2025 m. branduolinių incidentų Lietuvos teritorijoje nefiksuota.

2

EUROPOS SĄJUNGOS PROJEKTAI

2.1. „RescEU“ medicinos atsargų rezervo kaupimas ir palaikymas Lietuvoje

rescEU

Funded by
the European Union

RAIMONDA KLIMAŠAUSKAITĖ

„RescEU“ projekto vadovė:

„Įgyvendindama „RescEU“ projektą, Lietuva 2025 m. reikšmingai prisidėjo prie Europos civilinės saugos mechanizmo stiprinimo. Per metus suformuotos kritinės asmens apsaugos priemonių atsargos, įvykdyta didžioji dalis vaistų pirkimų, o tarptautiniai pirkimai leido pasiekti daugiau nei 20 proc. projekto biudžeto sutaupymą. Tai rodo siekį ne tik efektyviai valdyti išteklius, bet ir kryptingai stiprinti atsparumą krizėms.“

ESSC nuo 2023 m. lapkričio 24 d. įgyvendina projektą Nr. 101140540

„Medicinos atsargų rezervo kaupimas ir palaikymas Lietuvoje“

(angl. *Development and Maintenance of rescEU medical stockpile in Lithuania*), finansuojamą pagal Europos Sąjungos (ES) civilinės saugos mechanizmą.

Projekto vertė –

97 402 451 Eur,

įgyvendinimo laikotarpis

iki 2026 m. rugsėjo 30 d.

Projektu siekiama užtikrinti medicininių atsargų prieinamumą didelio masto ekstremaliųjų situacijų metu, kai nacionalinių pajėgumų nepakanka. Lietuvoje kuriamas „RescEU“ medicinos atsargų rezervas, kuris būtų naudojamas teikiant pagalbą ES valstybėms narėms ir kitoms ES civilinės saugos mechanizme dalyvaujančioms šalims. Atsargos gali būti mobilizuojamos per ES Reagavimo į nelaimes koordinavimo centrą (ERCC).

PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PAŽANGA 2025 M.

2025 m. projektas pasiekė brandų įgyvendinimo etapą. Daugiausia dėmesio buvo skiriama medicinių atsargų rezervui formuoti, tarptautiniams viešiesiems pirkimams vykdyti, sandėliavimo infrastruktūrai užtikrinti ir efektyviam projekto finansų valdymui.

Pagrindiniai 2025 m. rezultatai:

Įvykdyta **100 proc. asmens apsaugos priemonių pirkimų** ir daugiau nei **70 proc. vaistų pozicijų pirkimų**, formuojant kritinių atsargų rezervą.

Tarptautinių viešųjų pirkimų metu pasiektas **daugiau nei 23 proc. projekto biudžeto sutaupymas**, reikšmingai viršijęs planuotus rodiklius.

Lietuva aktyviai dalyvavo Europos Komisijos **HERA koordinuotame raupų vakcinų bendrame pirkime**, kuris padėjo laiku užtikrinti tiekimą ir papildomą finansinį efektyvumą.

Į sandėlius pristatyta **daugiau nei 90 proc. asmens apsaugos priemonių**, o vaistų tiekimo procesai pradėti derinti su tiekėjais.

Pradėti tarptautiniai pirkimai **vakcinų sandėliavimo paslaugoms ir specializuotai giluminio šaldymo įrangai įsigyti**.

Su Europos Komisija suderintas sprendimas dalį projekto sutaupytų lėšų skirti **vakcinų galiojimo termino pratęsimui iki 9 metų**, siekiant užtikrinti ilgalaikį atsargų panaudojimą ir jų vertės išsaugojimą.

PROJEKTO REIKŠMĖ

2025 m. pasiekti rezultatai prisideda prie ES civilinės saugos mechanizmo stiprinimo ir didina Europos valstybių pasirengimą tarpvalstybinėms sveikatos grėsmėms. Projekto įgyvendinimas stiprina Lietuvos vaidmenį ES sveikatos saugumo sistemoje ir sudaro prielaidas sklandžiai pereiti prie operacinio „RescEU“ atsargų valdymo etapo.

ATEINANČIO LAIKOTARPIO PERSPEKTYVOS

Europos Komisija planuoja pratęsti „RescEU“ projektų įgyvendinimą iki 2028 m., kad būtų užtikrintas veiklų tęstinumas iki naujojo daugiametės finansinės programos laikotarpio. Artimiausiu metu pagrindiniai prioritetai – atsargų sandėliavimo sprendimų tvarumo užtikrinimas ir rizikų valdymo stiprinimas.

Ilgalaikėje perspektyvoje svarstoma dėl galimybės dalį projekto sutaupytų lėšų skirti **savo „RescEU“ sandėliams įrengti Lietuvoje**. Tai leistų sumažinti priklausomybę dėl nuomos, sustiprinti atsargų kontrolę ir užtikrinti didesnę pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms.

2.2. Kiti Europos Sąjungos projektai

2025 m. ESSC dalyvavo keliuose ES projektuose, kurie skirti sveikatos saugumui, pasirengimui tarpvalstybinėms grėsmėms ir institucijų bendradarbiavimui stiprinti.

EU-HIP (EU INTEROPERABILITY WITH HERA'S IT PLATFORM)

Projektu siekiama stiprinti ES valstybių narių informacinių sistemų sąveikumą ir sudaryti prielaidas efektyviau keistis duomenimis apie galimas grėsmes visuomenės sveikatai. 2025 m. projekto partneriai rengė nacionalinius įgyvendinimo planus, identifikuodami techninius poreikius ir skaitmeninės infrastruktūros tobulinimo kryptis.

CHESSMEN

Vykdam projektą siekiama stiprinti Europos šalių bendradarbiavimą sprendžiant vaistų trūkumo problemą. 2025 m. vyko partnerių susitikimai, seminarai ir patirties mainai, skirti vaistų trūkumo stebėsenai, duomenų apsikeitimui ir prevencijos priemonėms gerinti Europos mastu.

JA STOCKPILE

Projektas skirtas ES koordinuotai strateginių medicininių priemonių rezervų sistemai kurti. 2025 m. vyko projekto pradžios susitikimas, buvo planuojamos darbo paketų veiklos, valstybės narės keitėsi patirtimi apie medicininių atsargų kaupimą, jų valdymą ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą krizių metu.

3

ESSC VIDAUS VEIKLOS TOBULINIMAS

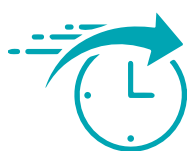

Administravimo skyrius 2025 m. užtikrino veiksmingą ESSC administracinių funkcijų valdymą, prisidėdamas prie Centro strateginių tikslų įgyvendinimo. Skyrius koordinavo personalo valdymą, dokumentų administravimą, teisėkūrą, viešuosius pirkimus, darbų saugą, informacinių technologijų (IT) infrastruktūrą, korupcijos prevenciją ir rizikų valdymą.

3.1. Žmogiškieji ištekliai

2025 m. ESSC stiprino žmogiškųjų išteklių valdymą, siekdamas užtikrinti organizacijos veiklos tęstinumą ir kompetencijų plėtrą.

2025 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. laikotarpiu metų pradžioje ESSC patvirtinta **46,25 etato**, dirbo **44 darbuotojai**, o metų pabaigoje – **46 darbuotojai**. Be to, įgyvendinant ES projektus, dirbo **17 projektinių darbuotojų**.

patvirtinta

46,25 etato

44 darbuotojai (metų pradžioje)

46 darbuotojai (metų pabaigoje)

2025 m. lapkričio 26 d. patvirtinta atnaujinta **ESSC organizacinė struktūra**, įsteigiant **Sveikatos sektoriaus kompetencijų ugdymo skyrių** ir papildomus etatus, siekiant stiprinti sveikatos sistemos pasirengimo kompetencijas.

Darbuotojų kvalifikacijos stiprinimas – viena iš prioritetinių veiklos kryptių. 2025 m. darbuotojai dalyvavo mokymuose ir konferencijose, susijusiuose **su viešaisiais pirkimais, duomenų apsauga, personalo ir dokumentų valdymu, korupcijos prevencija bei civiline sauga**.

Vertinant darbuotojų struktūrą, **vidutinis darbuotojų amžius 2025 m. sudarė 42 metus**, išlaikant stabilų organizacijos personalo balansą.

2025 m. taip pat įgyvendintas **metinis darbuotojų veiklos vertinimas**, kurio rezultatai panaudoti planuojant kompetencijų stiprinimo ir motyvavimo priemones.

JŪRATĖ PAVILIONIENĖ

L. e. p. Administravimo skyriaus vedėja:

„2025 m. buvo nuoseklaus vidaus veiklos stiprinimo ir organizacijos brandos augimo metai. Siekėme, kad pagrindiniai procesai – nuo žmogiškųjų išteklių valdymo ir darbuotojų kompetencijų ugdymo iki viešųjų pirkimų, teisinės veiklos, rizikų valdymo ir IT infrastruktūros – veiktų aiškiai, skaidriai ir efektyviai. Sustiprinti veiklos standartai ir atnaujinta organizacinė struktūra leido sklandžiai dirbti organizacijai ir įgyvendinti strateginius tikslus.“

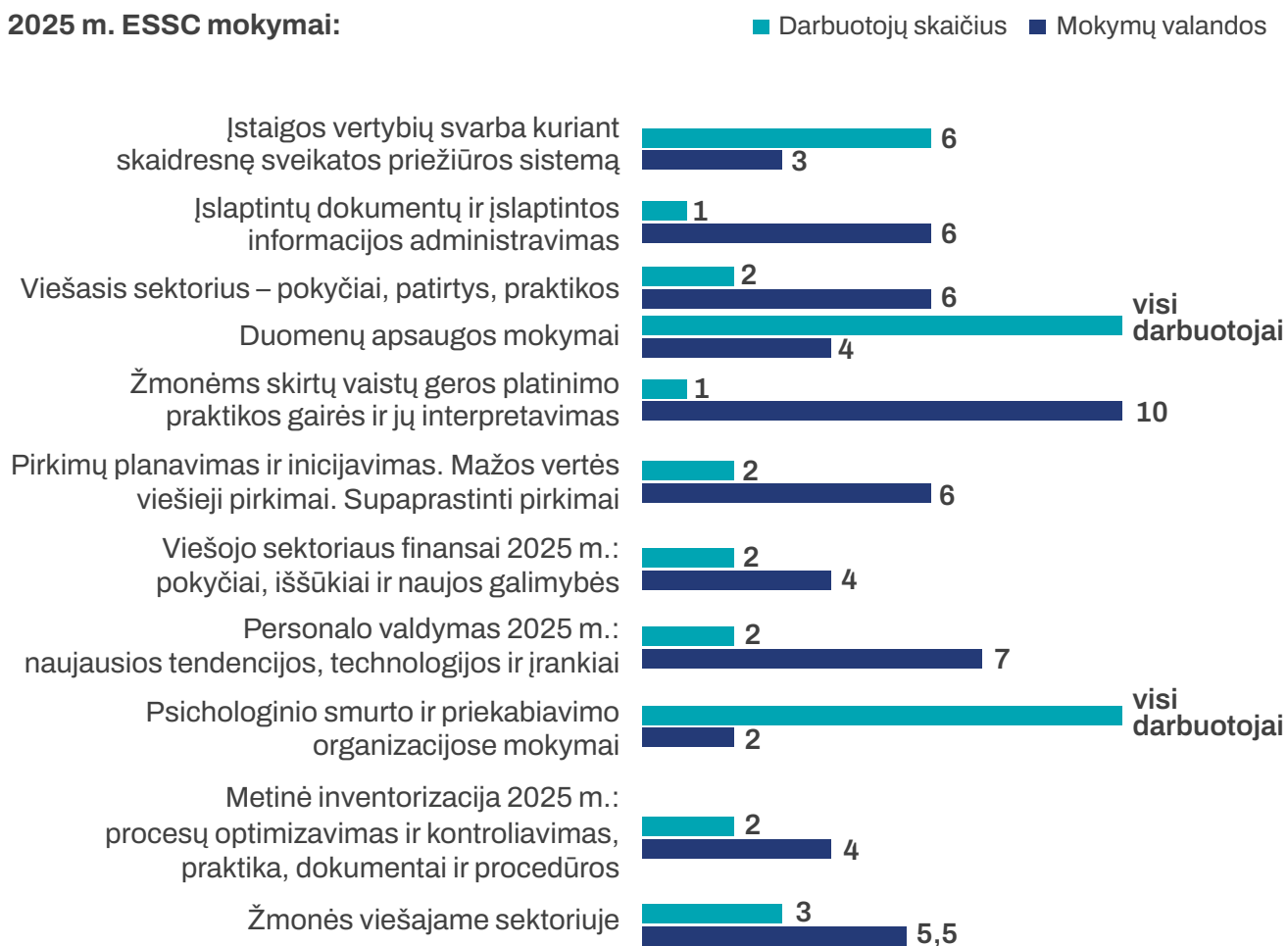

3.1.1. DARBUOTOJŲ MOKYMAI IR KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

2025 m. ESSC kryptingai ir atsakingai planavo darbuotojų mokymus, sudarydamas mokymų planą, kuris atliepė strateginius Centro tikslus, darbuotojų kompetencijų ugdymo poreikius ir užtikrino nuoseklią profesinį tobulėjimą. ESSC pasižymi lanksčiu ir poreikiais grįstu požiūriu į darbuotojų ugdymą.

Darbuotojai dalyvavo įvairiuose mokymuose ir konferencijose, kurių temos apėmė korupcijos prevenciją, dokumentų ir personalo valdymą, duomenų apsaugą, viešuosius pirkimus, psichologinio smurto prevenciją, inventORIZACIJĄ, civilinę saugą ir inžinerinių sistemų eksploatavimą.

2025 m. ESSC mokymai:

3.2. Darbuotojų sauga ir sveikata

2025 m. ESSC stiprino darbuotojų saugos ir sveikatos sistemą, užtikrindamas atitiktį teisės aktų reikalavimams ir sisteminių profesinės rizikos valdymą.

Atsižvelgiant į 2024 m. atlikto darbų saugos audito išvadas, paskirtas atsakingas darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas, atnaujinti instruktavimo bei sveikatos patikrinimų organizavimo tvarkos aprašai, peržiūrėtos ir atnaujintos saugos instrukcijos. Visi darbuotojai supažindinti su saugos reikalavimais ir instrukuoti pagal galiojančią tvarką.

Taip pat įgyvendintos darbo aplinkos gerinimo priemonės, įskaitant administracinių patalpų Kaune atnaujinimą.

Įgyvendintos priemonės sustiprino prevencinį rizikų valdymą ir prisidėjo prie saugesnės bei ergonomiškesnės darbo aplinkos kūrimo.

3.3. Viešieji pirkimai

2025 m. ESSC, vykdydamas viešuosius pirkimus, užtikrino, kad Centro veiklos poreikiai būtų laiku tenkinami. Per metus sudarytos

197 viešojo pirkimo–pardavimo sutartys ir susitarimai dėl jų pakeitimų.

Visi vykdyti pirkimai (100 proc.) atitiko

žaliųjų pirkimų reikalavimus,

taip prisidedant prie tvaraus viešųjų lėšų naudojimo ir aplinkosaugos principų įgyvendinimo.

Didžiausią pirkimų dalį sudarė tarptautiniai pirkimai, vykdyti įgyvendinant

„RescEU“ projektą.

Jų metu įsigyta medicinos atsargų, asmens apsaugos priemonių, taip pat sandėliavimo ir susijusios paslaugos.

Pagrindiniai pirkimų rodikliai:

Pirkimų kategorija	Pirkimų skaičius	Vertė, Eur (be PVM)
Tarptautiniai prekių pirkimai	19	20 780 078,61
Tarptautiniai paslaugų pirkimai	7	9 345 437,60
Supaprastinti paslaugų pirkimai	2	261 231,40
Mažos vertės pirkimai	153	1 416 408,12
Darbų pirkimai	1	9 000

Vykdamas viešuosius pirkimus laiku tenkinti Centro veiklos poreikiai ir prisidėta prie strateginių projektų įgyvendinimo.

3.4. Teisinė veikla, korupcijos prevencija ir rizikų valdymas

2025 m. ESSC užtikrino, kad būtų įgyvendinamos teisinės veiklos ir vidaus kontrolės funkcijos, taip prisidedant prie skaidraus ir efektyvaus organizacijos veiklos valdymo.

Vykdamas 2025 m. teisėkūros planą buvo numatyta **30 teisės aktų rengimo užduočių**, iš jų **18 įgyvendinta per ataskaitinius metus**, taip pat patvirtinti **5 nauji vidaus veiklos tvarkos aprašai**.

Korupcijos prevencijos srityje įgyvendinta **16 Šakinės korupcijos prevencijos veiksmų plano priemonių (100 proc.)**. Nustatytas ESSC atsparumo korupcijai lygis (AKL) – **0,87**. Šis rodiklis priskiriamas labai aukštam lygiui.

ESSC padaliniais teiktos nuolatinės teisinės konsultacijos sutarčių, viešųjų pirkimų, duomenų apsaugos ir kitais klausimais – per metus suteikta apie **750–1 250 konsultacijų**.

2025 m. ESSC interesams tinkamai atstovauta dviejose teisminėse bylose, valdant galimas finansines ir reputacines rizikas.

Rizikų valdymo srityje 2025 m. patvirtinta **ESSC rizikos valdymo ir pagrindinių rizikos rodiklių valdymo metodika**, vykdyta pagrindinių rizikos rodiklių stebėseną ir organizuoti vidiniai mokymai padaliniais.

3.5. IT infrastruktūra ir kibernetinis saugumas

2025 m. ESSC stiprino informacinių sistemų ir IT infrastruktūros saugumą. Per metus buvo atnaujinti **3 kibernetinio saugumo dokumentai**, reglamentuojantys informacinių sistemų naudojimą, incidentų valdymą ir saugumo reikalavimus tiekėjams.

Darbuotojų kibernetinio saugumo sąmoningumui stiprinti buvo vykdomos informavimo ir mokymo veiklos – per metus išsiųsta **16 informacinių pranešimų** apie aktualias kibernetines grėsmes. Kartu su Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru organizuotos **3 socialinės inžinerijos („PhishEx“) pratybos**, kuriose dalyvavo **56 ESSC darbuotojai**, išsiųsti **375 imitaciniai el. laiškai**.

Siekiant stiprinti techninę infrastruktūros apsaugą, įdiegtas kibernetinio saugumo sprendimas žurnalinių įrašų ir duomenų srautų analizės srityje bei inicijuotas kibernetinio saugumo operacijų centro (SOC) paslaugos įsigijimas.

2025 m. **reikšmingų kibernetinių incidentų ESSC neužfiksuota**.

4

ATEITIES TIKSLAI (2026–2028 M.)

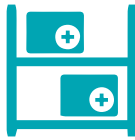
4.1. Strateginiai rodikliai

2026–2028 m. ESSC įgyvendins dvi tęstines ir vieną pažangos priemonę:

11-001-02-10-08 (TP) –

užtikrinti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms

11-001-02-10-09 (TP) –

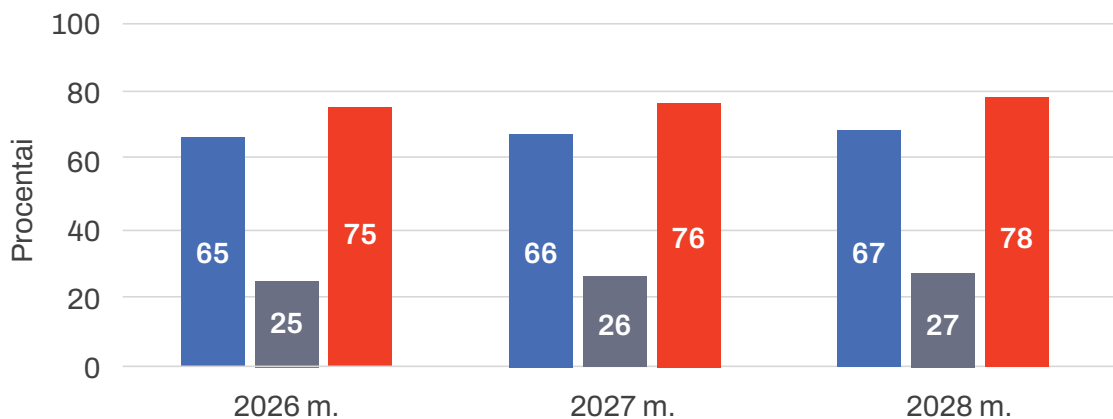
kaupiti ir administruoti valstybės medicinos materialinių išteklių rezervą

11-001-10-04-03 (PP) –

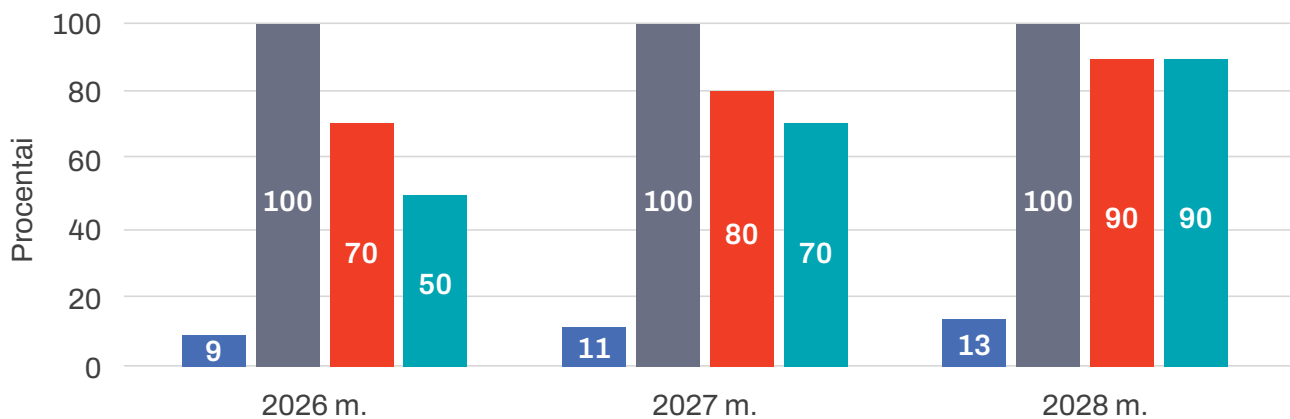
stiprinti sveikatos sistemos atsparumą ekstremaliosioms situacijoms, krizėms ir karo grėsmėms

Įstaigų parengties rodikliai

- SPĮ darbuotojų, atsakingų už parengtį ekstremaliosioms situacijoms, žinių lygis
- Atliktų LNSS įstaigų parengties vertinimų dalis
- LNSS įstaigų, pasirengusių veikti ekstremaliųjų situacijų metu, dalis

Pratybų ir metodinės pagalbos rodikliai

- ASPĮ pratybų, kuriose dalyvavo ESSC specialistai, skaičius
- ASPĮ, kurioms po pratybų pateiktos rekomendacijos dėl ESVP tobulinimo
- Traumų klasterio ASPĮ, organizavusių hibridinių grėsmių pratybas
- ASPĮ, naudojančių metodinę medžiagą pratyboms organizuoti

Pratybų ir metodinės pagalbos rodikliai

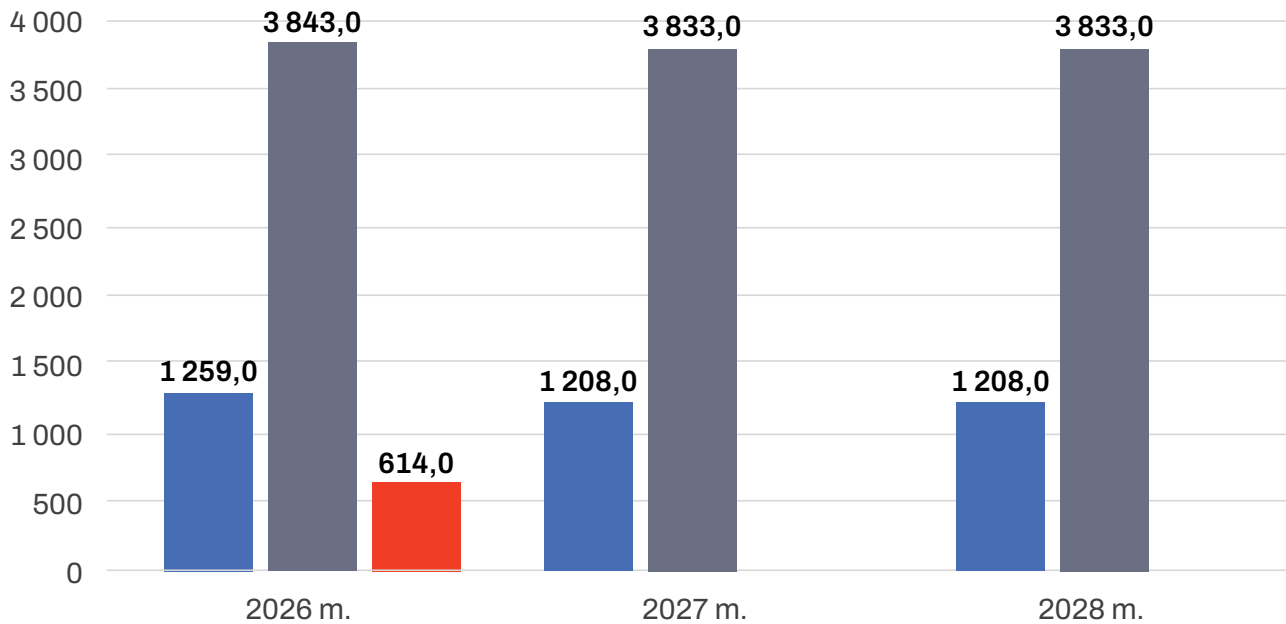
Projektų rodikliai

Rodiklis **R-11-001-10-04-03-03** – Europos Sąjungos medicinos priemonių rezervo sandėlio parengtis

ESSC taip pat prisidės prie SAM rodiklio **R-11-001-10-04-03-02** – sveikatos sektoriaus specialistų kvalifikacijos tobulinimo įgyvendinimas.

4.2. Pagrindiniai finansiniai rodikliai

- Uztikrinti LNSS pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms
- Kaupti ir administruoti valstybės medicinos materialinių išteklių rezervą
- Stiprinti sveikatos sistemos atsparumą ekstremaliosioms situacijoms

4.3. Prioritetiniai ESSC darbai 2026–2028 m.

SVEIKATOS SISTEMOS PARENGTIES STIPRINIMAS:

- naujo sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimo teisinio reglamentavimo įgyvendinimas ir metodinė pagalba SPĮ;
- parengties procesų skaitmenizavimas plėtojant ESVIS Parengties ir prevencijos modulį;
- konsultacijos ir metodinė pagalba privačioms sveikatos priežiūros įstaigoms.

SVEIKATOS SEKTORIAUS KOMPETENCIJŲ STIPRINIMAS:

- nuoseklus mokymų modelio diegimas sveikatos sektoriuje;
- e. mokymų platformos kūrimas ir nuotolinių mokymų plėtra;
- metodinės medžiagos ir pratybų planavimo priemonių rengimas;
- taktinės medicinos mokymų organizavimas medikams ir slaugytojams;
- medikų stažuočių Ukrainoje tęstinumas (planuojama 2026–2027 m. – 120 medikų).

VALSTYBĖS MEDICINOS REZERVO STIPRINIMAS:

- valstybės medicinos rezervo atsargų kaupimo ir valdymo procesų tobulinimas;
- Valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimas;
- traumų gydymo rinkinių sukaupimas ir paskirstymas traumų klasterių centrams;
- sandėlių decentralizacija.

Įstaigos registracijos adresas:

M. K. Čiurlionio g. 23, LT-44356 Kaunas

Asmenų priėmimo ir korespondencijos adresas:

Švitrigailos g. 42 (4 aukštas), LT-03209 Vilnius

+370 37 28 22 44, info@essc.sam.lt, <https://essc.lrv.lt/lt/>

Ataskaitoje panaudotos Ekstremalių sveikatai situacijų centro ir LĮ „Kriventa“ archyvų nuotraukos.

Maketavo LĮ „Kriventa“

V. Pietario g. 5-3, LT-03122 Vilnius

+370 682 47 899, kriventa@kriventa.lt, www.kriventa.lt

